

จิตเป็นสากล

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ไ้ถามเมื่อนี้ก็อันเดียวกัน วันนี้สองคนถามเหมือนกันเลย เมื่อก็เหมือนกัน มันไ้การปฏิบัตินี้ เวลาเราว่าเราปฏิบัตินะ เราตั้งใจปฏิบัติ นึกว่าปฏิบัติก็คือปฏิบัติ มันก็เหมือนกับทางวิทยาศาสตร์ ทางวิทยาศาสตร์นี้เวลาหมอรักษาคณไ้ มันก็ต้องตรวจโรค และเช็ครอกว่าเป็นอะไร แล้วหมอรักษาตามนั้น

ฉะนั้นเราก็คิดกันว่า เราปฏิบัตินี้ ถ้าเราเหมือนหมอ ถ้าเราเป็นคนไ้ไปหาหมอ หมอรักษาเราแล้วมันจะหาย แต่ความจริงมันไม่ใช่เป็นอย่างนั้นนะในการปฏิบัติ ในการปฏิบัติเพราะเราตั้งใจเห็นใหม่ อย่างเช่นที่เราบอกว่าเรากำหนดพุทโธ เวลาตั้งใจกำหนด พุทโธแล้ว กำหนดลมหายใจนี้ลมหายใจมันไม่มี

มันไม่มีไ้ ทั้งๆ ที่มันหายใจอยู่นี้มันไม่มี มันไม่มีเพราะอะไรละ มันไม่มีเพราะว่าจิตนี้มันกังวล แล้วคำว่ากังวล ก็ไม่ได้กังวลนะ ผมก็ปกตินี้ เราก็คิดของเราอย่างนั้นนะ แต่เราไม่รู้หรือว่าจิตได้สำนึกนี้มันมี จิตได้สำนึกนะ พอเราตั้งใจทำอะไรปั้บ ดูอย่างการนั่งสมาธิ พุทโธ พุทโธ พุทโธนี้ เวลาพุทโธนี้ เวลาเราว่ากำหนดพุทโธนี้นะ มันพุทโธลอยลม มันพุทโธผิวเผินกันไป มันไม่พุทโธออกมาจากจิตหรือ มันพุทโธออกมาจากปาก มันไม่ได้พุทโธออกมาจากใจ

นี่พอจะกำหนด ตรงนี้แค่ปรับพื้นที่ปรับฐาน เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญพอสมควร เราสังเกตอย่างนี้สิ สังเกตเวลาคนมาทำบุญ ถ้าบางคนศรัทธาเนะ เราเคยเห็นอยู่ที่หลวงตา อยู่ที่บ้านตาดนี้ตกใจนะ ถามว่ามาจากไหน มาจากนครสวรรค์ นี่หลวงตานี้สมัยก่อนท่านฉันข้าวเนะ ในกระโถนนี้มันจะมี แบบว่ามีพวกน้ำสกปรกนี้ แล้วท่านบ้วนปากท่านแปร่งฟันนี้ เป็นเสลดหมดเลยนะ เขามาถึงนี้เขายกกระโถนนั่นขึ้นดื่มเลยละ

นี่เวลาคนศรัทธา ศรัทธาได้ขนาดนั้นนะ กระโถนที่เราบ้วนปาก เราแปรงฟันแล้ว บ้วนปาก นี่ด้วยความศรัทธานะ ยกกระโถนขึ้นมาแล้วคืมเลย นี้อย่างเราทำอย่างนั้นได้ไหม

เราจะบอกว่าเวลาคนมันศรัทธาเนี่ยมันศรัทธามาก แต่เวลาคนไม่ศรัทธานะ เห็นคนเขาศรัทธานะ ยังแปลกใจว่าคนศรัทธาทำอย่างนั้นได้อย่างไร นี่เราจะเทียบให้เห็นค่าของใจก่อน ให้เห็นความรู้สึกก่อนนะ ถ้าความรู้สึกของคนนี้มันแตกต่างหลากหลายอย่างนี้ ฉะนั้นเวลาเราปฏิบัติก็เหมือนกัน ถ้ามีคนศรัทธามีความเชื่อนะ มีศรัทธามันแบบว่า มันฝังลึกเข้าไปในหัวใจใจ ใจมันฝังลึกเข้าไป พอใจมันฝังลึกเข้าไปนี้ มันจะทำสิ่งใดนี้ มันทำจากหัวใจ

เห็นไหมอย่างเช่นเราทำงาน ถ้าคนทำงานกับเรานี้ทำด้วยหัวใจนะ เขาทำให้เราด้วยความเต็มที่เลย แต่บางคนทำให้เราด้วยความผิวนเห็นไหม ทำตามหน้าที่ ย้อนกลับมาที่เราจิตกำหนดพุทโธนี่ ลมหายใจนี้ไม่มีหายใจ หายใจ หายใจ หายใจ เราคนตายแล้ว ลมหายใจนี้มันหายใจตลอด แต่จิตมันไม่รับรู้เห็นไหม แล้วเราบอกเราหายใจไม่ได้ แล้วพอเราจะกำหนดพุทโธ เราจะจับลมหายใจ ลมหายใจไม่มี ลมหายใจไม่มี

ไอ้อย่างนี้เนี่ยมันเป็นกิเลสใจ มันเป็นกิเลสของเรา มันเป็นความต่อต้านจากภายใน คนเรานี้มันมีความต่อต้านจากภายในนะ นี่เห็นไหมเวลาเราปฏิบัติ เวลาเราปฏิบัติ เราคิดว่าเราปฏิบัติแล้ว เราจะเป็นคุณงามความดี ทุกคนจะส่งเสริมเรา นี่ไง พระบวชขึ้นมาเนี่ยเห็นไหมเวลาปฏิบัติ โยมรอบข้างนี้ ทำไมพระเป็นอย่างนั้น ทำไมพระเป็นอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะเขาเอาความรู้สึกของเขาเข้ามาจับใจ

นี่รอบข้างวัดทุกวัดแหละ ถ้าคิดว่าพระดีต้องเป็นอย่างที่เขาคิดใจ พอเห็นเขาคิดนี้ คิดตามความรู้สึกของเขา ใจใหม่ นี่พอพระไม่ได้ตามความรู้สึกของเขา เขาว่าพระองค์นั้นทำไมไม่ถูกต้อง

นี่ย้อนกลับมาที่การปฏิบัติของเรา โดยหลักนี้การกำหนดพุทโธ โดยการทำให้สมาธิสมาธิปัญญาเนี่ยเป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่ถูกต้องทั้งนั้นล่ะแต่กิเลสมันพอใจใหม่ ทีนี้เวลาถ้ามันมีความขัดแย้งในใจของเรานี้แหละ หลวงตาจะบอกเลยนะ ธรรมะนี้ไม่เคยทำร้ายใครนะ ธรรมะพระพุทธรูปเจ้านี้ไม่เคยทำร้าย ธรรมะนี้สุดยอด เป็นของที่ทุกคนปรารถนา ทุกคน

แสวงหามากเลย แต่สิ่งที่มันต่อต้าน สิ่งที่มีมันขัดแย้งในหัวใจเรานี่ คือกิเลสของเรา คือกิเลสของเรา

แล้วกิเลสมันคืออะไรละ กิเลสนี่เป็นนามธรรมนะ กิเลสนี่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม พระพุทธเจ้าถึงบอกว่า คนเรานี่ทุกข์เพราะกิเลส กิเลสตัดหาความทะยานอยากนี่มันครอบงำอยู่ แล้วตัดหาความทะยานอยากของคน มันมีหยาบ มีกลาง มีละเอียด มันลึก มันมีมากไป

บางคนถ้าแบบว่ามันหนาจริงๆ นี่นะ เห็นแค่คนไปทำบุญ มันอึดอัดขัดข้องเลยนะ มันอึด..เลยละ ตัวเองไม่ได้ทำนี่ เห็นคนอื่นทำมันยังขัดแย้งเลย ทั้งๆ ที่ตัวเองไม่ได้ทำนะ แล้วนี่ถ้ากิเลสอย่างกลางเห็นใหม่ ยังพอชักนำกันได้ ถ้ามันอย่างละเอียดเห็นใหม่ เออพวกนี้เราพยายามควบคุมมัน จะทำดีเพื่อมัน

ฉะนั้น นี่เราไม่ใช่ไปโทษที่พุทธโฆไม่ถูก หรือไปโทษที่ลมหายใจไม่ถูก เราต้องโทษว่าทำไมเรามันเป็นอย่างนี้ แล้วมาปรับตัวตนของเราที่นี้ เวลานี้เวลาเราพูดกับพวกโยมหรือพวกฝ่ายปฏิบัตินี้ เวลาเห็นใหม่ เราบอกพันธุกรรมทางจิต พันธุกรรมทางจิตนะ เพราะขณะจิตมาด้วยกัน ปกติเรามาปฏิบัติ มันยังมีความเห็นแตกต่างกันเลย พันธุกรรมไป

บางคนเห็นใหม่จีปภาภิญญา จีปภาภิญญานี้เป็นผู้ที่ตรัสรู้ง่าย ปฏิบัติง่าย แล้วรู้ง่าย แต่ แต่อย่างพหิยะนี่ฟังพระพุทธเจ้าที่เดียวเป็นพระอรหันต์เลยนี่ แต่อดีตชาติเห็นใหม่ ไปภาวนาหน้าภูเขาตัด เห็นใหม่ที่อธิบายว่าใครขึ้นมาบนเขาแล้ว ทำบันไดขึ้นไป แล้วทำลายบันไดทิ้งเลย ถ้าใครปฏิบัติไม่ได้เป็นพระอรหันต์ให้ตายไปเลย เขาเสียสละกันมาตั้งก็..

นี่เยออดีตชาติเสียสละกันมาเยอะมากไป แต่ทำแล้วไม่ประสบความสำเร็จ แต่ก็ลงทุนไปมหาศาลเลย พอมาเกิดอีกชาติหนึ่งมาเป็นพหิยะนี่ มาถึงนี่เพื่อนเป็นเทวดาอยู่บนสวรรค์ ที่ปฏิบัติด้วยกัน มาเตือนใจบอกว่า ตัวเองนี่หลงตัวเองว่าเป็นพระอรหันต์ บอกพหิยะเธอไม่ใช่พระอรหันต์ พระพุทธเจ้าเกิดแล้วให้ไปหาพระพุทธเจ้า ไปขอฟังเทศน์พระพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย

นี่เห็นใหม่ขিপปาภิญญา นี่พันธุกรรมทางจิต จิตที่สร้างคุณงามความดีมา จิตที่ทำสิ่งที่ดีๆ มาเนี่ย เวลามาทานานานี้มันมีโอกาสไปได้ง่าย ถ้ามีโอกาสดูไปได้ง่าย ให้อ้อคำว่าพุทโธ แล้วมันขัดแย้งกับเรานี้มันจะไม่มีหรือ เพราะอะไร เพราะคำว่าทำไปได้ง่ายใช่ไหม แต่ที่พอเราจะกำหนดพุทโธ ลมหายใจก็ไม่มี แล้วพอจะพยายามบังคับให้ลมหายใจเกิดขึ้นมา พุทโธก็หายไป พอพุทโธหายไป พุทโธก็เป็นอย่างหนึ่ง ลมหายใจก็เป็นอย่างหนึ่ง เราพยายามให้มันเป็นรูปธรรมไป

อย่างเช่นผู้ปฏิบัติใหม่นะ เริ่มต้นผู้ปฏิบัติใหม่ จะกำหนดปฏิบัติเนี่ย มันก็ปฏิบัติได้ยากมาก แล้วจะทำอย่างไรล่ะ เพราะมันเป็นนามธรรมใช่ไหม ครูบาอาจารย์ถึงสอนว่าให้กำหนดลมหายใจเข้าเนี่ย “พุท” ลมหายใจออกเนี่ย “โธ” เพราะมันเป็นรูปธรรม

สิ่งที่เป็นรูปธรรมเนี่ย มันเป็นรูปธรรมที่เรารู้สึกและจับต้องได้ชัดเจนมาก พุทโธ พุทโธ พุทโธไป แล้วปฏิบัติไป โดยข้อเท็จจริงเลย พอปฏิบัติไป พุทโธ พุทโธไป ส่วนใหญ่แล้วจะไปตกวงค์หมดเลย เพราะอะไรรู้ไหม เพราะลมหายใจ เป็นอานาปานสติ พุทโธเป็นพุทธานุสติ มันไปรับรู้มาก

ฉะนั้นเวลาถึงจุดหนึ่งแล้วเนี่ย ต้องให้ทั้งอันใดอันหนึ่ง ถ้าจะเอาอานาปานสติก็เอาลมเฉยๆ เลย กำหนดลมชัดๆ ไม่ก็เอาพุทโธเฉยๆ เลย ให้มันชัดเจนขึ้นไปเนี่ย มันจะผ่านช่วงตกวงค์ไปอีก นี่เริ่มต้นภาวนานี้เนี่ย นี่อุปสรรคมันมีเยอะ ฉะนั้นเราถึงบอกพุทโธ มันยาก พุทโธมันยาก มันจะยากมันจะง่ายนะ มันอยู่ที่บุญกุศล ถ้าคนสร้างบุญมาดี คนแบบพันธุกรรมทางจิตมาดี มันจะทำได้ง่าย มันจะทำได้ง่าย มันจะทำได้ดี

แต่ถ้าทำมาได้ง่ายได้ยากเนี่ย มันก็เหมือนกับนักกีฬาเนี่ย นักกีฬาบางคนเริ่มต้น ให้อ้อเนี่ย ไม่มีแววเลยนะ แต่พอฝึกกีฬาไป ให้อ้อนี้ได้เหรียญทองเลยนะ บางคนเนี่ยแววดีมากเลย ฝึกไปฝึกมาและ ไม่ได้อะไรเลย เริ่มต้นจะยากจะง่ายเนี่ย มันเป็นบุญของคน มันจะเป็นบุญของคน แล้วเรากำหนด นี่เริ่มต้นมันจะเกร็งไป พอเรากำหนดลมหายใจ ลมหายใจจะไม่มีบ้าง พุทโธจะไม่ได้ มันจะขัดแย้งกันบ้าง เหมือนนักกีฬาเลย นักกีฬานี้ยังเล่นไม่เป็น ลงไปเล่นยังแก๊งๆ ก้างๆ นะ แต่ถ้านักกีฬาที่มันลงเล่นจนชำนาญแล้วนะ ให้อ้อ..มันจะคล่องตัวมากเลย

การเริ่มต้นภาวนามันจะเป็นแบบนี้ พอเริ่มต้นภาวนาเป็นอย่างนี้ไปเนี่ย เราก็อ้อ ให้อ้อ..มันลำบากไปหมดเลยนะ ไม่ลำบากหรือ มันเป็นแบบว่าเรายังไม่ชำนาญ เหมือน

แม่ครัว แม่ครัวใหม่ๆ เข้าไปทำครัวนี้ ไปฝึกหัดมันก็ยังมิอะไรขัดข้องบ้าง แต่พอมีความชำนาญขึ้นไปแล้ว หยิบจับไอ้โฮ.. หมุนไปหมุนมานะ เป็นอาหารออกมาสำเร็จรูป หมุนไปหมุนมา เพราะความชำนาญของเขา หมุนไปนะเราง หยิบนั่นหยิบนี่มานะเสร็จแล้ว แกลงเสร็จแล้ว หยิบนั่นหยิบนี่เสร็จแล้ว เพราะอะไร เพราะความชำนาญของเขา

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน นี่ความชำนาญตั้งสติไว้ มันจะลุ่มลุกคลุกคลานก็ช่างหัวมัน นี่พุทโธ พุทโธ พุทโธนี่ กำหนดลมหายใจเข้านี้พุท ลมหายใจออกนี้โธ ใหม่ๆ นะหลวงตาท่านจะสอนว่า ให้นั่งภาวนาสัก ๕ นาที ๑๐ นาทีก็พอ ให้อย่างน้อยได้ ๕ นาที ๑๐ นาที แล้ว ๕ นาที ๑๐ นาทีนี้มันอย่างน้อยใจ ๕ นาที ๑๐ นาที แต่ต่อๆ ไปนี่ แล้วพอมานพุดนี้ นักปฏิบัติอย่างหลวงตาเห็นใหม่ ตั้งแต่ ๖ โมงเย็นจนอรุณขึ้น ไม่ขึ้นไม่ลุก ๑๒ ชั่วโมง แต่ไอ้มันเป็นเวลาที่เราจะเอาชนะตัวเองนะ เห็นใหม่

แล้วหลวงตาท่านนั่งทุกคืนๆ ท่านไปหาหลวงปู่มันนี่ หลวงปู่มันท่านบอกเลยนะ “กิเลสมันอยู่ที่หัวใจนะ กิเลสไม่ได้อยู่ที่ร่างกาย” คืออย่าไปทรมานมันมากเกินไป แต่ถ้าเราเข้มแข็งนี้ เราจะทรมานมันนะ เอาชนะมันให้ได้ การภาวนาคือเอาชนะตนเอง แล้วถ้าตนเองมันอ่อนแอ ตนเองมันไม่เอาไหนนี่ ตั้งสัจจะเลย ๑๒ ชั่วโมง อรุณไม่ขึ้นไม่ลุก นี่จนอรุณขึ้นถึงได้ลุก นั่นสัจจะความจริง

แต่เวลาพอเราชนะมันแล้วนะ หลวงปู่มันท่านบอกเลยนะ กิเลสมันอยู่ที่หัวใจนะ กิเลสไม่ได้อยู่ที่ร่างกาย คือถ้าเราทรมานมันเกินไป หรือเราทำหนักหนาเกินไป มันก็อย่างว่ามันก็มีผลกับร่างกายนั่นล่ะ แต่ก่อนที่จะอย่างนั้นต้องเข้มแข็งกับมัน นี่เอาชนะมันให้ได้ การเอาชนะให้ได้นี่ เริ่มต้นนี้ ๕ นาที ๑๐ นาที แต่ผู้ที่จะเอาจริงเอาจึงเห็นใหม่ เป็นทีหนึ่งหลายๆ ชั่วโมง ทีนี้ถ้าหลายชั่วโมงแบบนี้ เอาตรงนี้เป็นเกณฑ์ ไม่มีอะไรเป็นเกณฑ์ เวลาปฏิบัติไม่มีสิ่งใดที่เป็นหลักตายตัว

ถ้าเป็นหลักตายตัวนะ ๑๒ ชั่วโมง นาฬิกาที่เราสร้างมันมา มันหมุนตลอดอายุขัยของมันเลย แล้วเดี๋ยวมันตายนะ เดี่ยวเราก็เปลี่ยนเครื่องยนต์ของมันเห็นใหม่ มันเวลาคือเวลาไง คำว่า ๑๒ ชั่วโมง ก็ชั่วโมงนี้ ไอ้มันมันเป็นเรานั่งมากหรือนั่งน้อย แต่เราต้องการอะไรล่ะ เราต้องการจิตสงบใช้ใหม่ เราต้องการผลใช้ใหม่ วัตถุประสงค์จริงนี่ไง

บางคนนั่งสักครึ่งชั่วโมง จิตสงบก็ได้ บางคนนั่งสัก ๕ ชั่วโมง มันยังไม่สงบเลยก็ได้ แล้วเราคนๆ เดียวนี้ บางทีก็นั่ง ๕ ชั่วโมง นั่ง ๒ ชั่วโมงนี้ มันแล้วแต่ใจ แล้วแต่ว่าวัน

ไหนจิตใจเราดี แล้วจิตใจคนปฏิบัติมาเห็นไหม อย่างพระนี่มาฉันอาหาร มาทำกิจกรรมนี้ ถ้ามันมีอะไรกระทบกระเทือนกันนี้ โอ้โฮ..ใจมันฟูแล้ว กลับไปวันนี้นั่งสมาธิากเลย แหมพอวันนี้มานะ ทุกอย่างโอ้โฮ..มันสมควรไปหมดเลยนะ กลับไปนั่งมันก็ง่าย

การกระทบของจิต จิตถ้าโดนอะไรกระทบปั๊บ มันจะฟูของมันมาก วันนั้นนี่ต้อง ลงทุนลงแรงกันมาก จิตวันไหนถ้ามันไม่ได้กระทบกระเทือนมาก เวลาไปภาวนา มันก็ ภาวนาได้ง่าย แล้วบางทีพอไปภาวนา ในหัวใจของเรา จิตของเรานี้มันมีข้อมูลของมันนะ บางทีมันก็ดันของมันออกมาเหมือนกัน มันดันของมันนะ กรรมเก่ากรรมใหม่นะ ดัน ออกมาอย่างเช่น เช่นอาหาร อาหารนี้ทุกคนที่กินอาหารนี้รสชาติแตกต่างกันทั้งนั้นละ ความชอบของคนมันแตกต่างกัน

นี่จิตก็เหมือนกัน เวลามันดันออกมา มันเป็นความรู้สึกจากภายใน มันดันออกมา จิตนิสัย การชอบอาหารนี้มันเป็นจิตนิสัย การได้สร้างสมมา การทำบ่อยๆ จนเป็นนิสัย ใจคอของตัว จิตที่มันเวียนตายเวียนเกิด มันได้สร้างสมบาปกรรมของมันมา มันก็เป็นผล เป็นบุญเป็นกรรมของมัน นี่เห็นไหม แล้วเวลามันขับเคลื่อนออกมา มันขับเคลื่อนออกมาจาก ตรงนั้นไง มันขับเคลื่อนออกมาจากความเคยใจ ใจที่มันได้สะสมมานี้มันขับเคลื่อนออกมา มัน เป็นจิตเป็นนิสัยของมัน

ฉะนั้น เวลากระทบจากข้างนอกก็อย่างหนึ่ง ที่นี้บอกว่าวันนี้ไม่กระทบอะไรเลย อยู่ในห้องปิดประตูเลย อยู่ในห้องคนเดียวตลอด ๒๔ ชั่วโมง ไม่กระทบอะไรเลย ทำไม ภาวนาไม่ลงล่ะ ทำไมภาวนาไม่ลง มันกระทบจากข้อมูลภายใน มันกระทบจาก ความรู้สึกดั้งเดิมของนี่พันธุกรรมทางจิตนี้มันมีของมัน

นี่ไง ฉะนั้นเวลาบางทีเราภาวนาไปนะ เวลาภาวนาไปนี่ ภาวนาไปบ่อยๆ ครั้งเข้า จิตสงบนิ่ง ๗ วัน ๘ วัน นิ่ง เป็นเดือนก็นิ่ง อู้อู...จิตดีมากเลย แล้วทำอะไรต่อไปละ ! แล้วทำอะไรต่อไปละ ! ในเมื่อมันไม่ออกค้นคว้าไง ถ้ามันไม่ออกค้นคว้าทำอะไร

นี่ไง เพราะมันไม่ออกค้นคว้านี้ มันถึงว่า ถ้าไม่ค้นคว้าต้องเข้าหาข้างใน ถ้าข้างใน ไม่มี ต้องออกข้างนอก เห็นไหม ต้องดึงจิตออกมาทำงาน ถ้าดึงจิตออกมาทำงานนี้มันจะเป็นวิปัสสนาไป ไม่ใช่ว่าพอ ๗ วันแล้วมันนิ่ง ๘ วันแล้วมันนิ่ง นิ่งของมันเสื่อมไง เพราะ นิ่งแล้วสมาธิมันก็คือสมาธิ

สมาธินี้มันอยู่ของมันไม่ได้หรอก มันอยู่โดยธรรมชาติของมันไม่ได้หรอก เหมือนชีวิตเรานี้ทุกอย่างมันอนิจจัง ทุกอย่างมันต้องแปรปรวนหมดแหละ สมาธิก็แปรปรวน มันจะนิ่งขนาดไหนก็แล้วแต่ ถ้านิ่งแล้วมันเหมือนกับเรานี้มีทุนแล้ว เรามีสมบัติแล้วนี่เราควรออกทำประโยชน์กับมัน

นี่เราเทศน์บ่อย เมื่อก่อนนี่เห็นไหม บอกว่าโรงงานนะ โรงงานอุตสาหกรรม มันผลิตสินค้าออกมา ถ้ามันเก็บไว้ โรงงานนี้ระบายสินค้าไม่ได้ โรงงานนั้นจึงนะ นี่ก็เหมือนกัน ทำสมาธิตลอดเวลา มีสินค้ามากมายเลย แต่ขายไม่ออกเลย แล้วมันได้อะไรขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกันถ้าจิตมันสงบขนาดไหน ถ้ามันไม่ออกวิปัสสนานะ ไม่ออกวิปัสสนานะ วิปัสสนาคือระบายสินค้าออกไป พอระบายสินค้าออกไปแล้วมันได้ผลตอบแทนมา ผลตอบแทนนั่นคือผลของการวิปัสสนา โรงงานก็เจริญขึ้นมา เพราะโรงงานผลิตออกมาได้ขนาดไหน ให้อวิปัสสนามันก็ระบายสินค้าได้หมดเลย นี่มันก็ต่อเนื่องกันไป โรงงานนั้นก็ผลิตไปได้มากขึ้นไปเรื่อยๆ ใจ

ถ้าโรงงานผลิตขึ้นมา แล้วโรงงานนั้นก็เก็บสินค้าไว้ในโกดังจนล้นไปหมดเลยนะ จึงใจ โรงงานก็จึง ให้อู่ระบายสินค้าก็จึง นี่ทุกอย่างไปไม่รอดใจ มันต้องสมดุลกัน ถ้ามันสมดุลกันนี่มันสมดุลอย่างไร นี่โรงงานก็ไม่มีใจ

ทุกคนบอกว่าสมาธิไม่ต้องทำ ทุกอย่างไม่ต้องทำอะไรเลยนะ นั่งอยู่เฉยๆ นี่เงินลอยมาจากฟ้า มันก็เป็นไปไม่ได้อีกละ ไม่มีการกระทำ ไม่มีการกระทำไม่มีวิปัสสนาญาณ ทุกอย่างเกิดขึ้นมาได้ วิปัสสนาญาณจะเกิดขึ้นมาได้เลย ถ้ามันไม่มีโรงงานผลิตสินค้านั้นขึ้นมา

ถ้าโรงงานผลิตสินค้า สินค้ามีแล้วมันถึงจะระบายสินค้านั้นออกได้ สินค้าไม่มีมันเอาอะไรไประบาย มันก็มีแต่ออเดอร์ มีแต่กระดาษใบหนึ่งใจ ซื่อลวงหน้า ซื่อกันไป ซื่อกันมา แต่สินค้าไม่มี

นี่ ให้อย่างนี้มันเป็นสมมุติ โลกเขาคิดขึ้นมาเป็นทางธุรกิจนะ มันเลยเป็นกระดาษใบหนึ่ง แต่ถ้ามันเป็นการภาวนานะ มันเป็นสันติภูมิจิตโก มันเป็นปัจเจกตั้ง รู้เฉพาะเราเลย เรานี้รู้เองเลย นี่ที่เรารู้อย่างนี้ โดยปกติ เวลาเราภาวนานี้เห็นไหม กำหนดพุทโธนี่มัน

กำหนดไม่ได้ บางคนกำหนดไม่ได้ สิ่งใดไม่ได้นี้ มันแบบว่าหัวใจนี้มันขัดข้อง นี่อารมณ์ความรู้สึกมันรู้แล้ว นี่รู้แล้วมันอย่างนี้

แต่ถ้าเรากำหนดของมันได้นะ พุทโธ พุทโธ บังคับมันทำ บางอย่างต้องบังคับ หลงปากคอก วัวไม่กินหญ้า แล้วทำอย่างไรให้มันกินหญ้า หลงปากคอกนี้วัวมันไม่กิน เริ่มต้นนี้มันเป็นอย่างนี้

หลวงตาพูดไว้ในเทศน์บ่อยมากเลย ว่าการปฏิบัตินี้มันมีyakอยู่ ๒ จุด จุดหนึ่งคือขั้นเริ่มต้น กับจุดขั้นสุดท้าย ไ้อ้จุดและต่อมมันนั้นละ เพราะมันถึงจุดตรงนั้นแล้วมันจะขาดหมด มันจะจับต้องไม่ได้ กับ ไ้อ้จุดเริ่มต้น ไ้อ้หลงปากคอก ถ้าหลงปากคอก เราเลี้ยงวัว วัวมันกินอาหาร ทุกอย่างเมื่อกินอาหารหมดแล้วนะ วัวมันจะให้ผลตอบแทนกับเรา มันจะให้นม ให้ทุกอย่างกับเราตลอดไปเลย ถ้าวัวไม่กินหญ้านี้ วัวพลาสติกก็ มันจะตาย

นี่ก็เหมือนกัน พุทโธเริ่มต้นนี้เราทำอย่างไร ถ้ามันพุทโธไม่ได้ บางทีพุทโธไม่ได้ พุทโธไม่ได้ เราพยายามทำให้มันเป็นกลาง คำว่ากลางนี้ไม่ใช่กลางไม่รู้เรื่องนะ ทำให้เป็นกลางคือว่าเราไม่เกร็งมัน แต่เราตั้งสติไว้วันละ ตั้งสติไว้แล้วพุทโธ พุทโธ

กำหนดขึ้นมาให้ได้ ทั้งลมหายใจเข้าลมหายใจออกไปเรื่อยๆ พอมันเริ่มเคลื่อนไหวได้นะ ไ้อ้สิ่งที่เกร็งนี้ ไ้อ้สิ่งที่ว่าหลงปากคอก เพราะวัวมันไม่กินหญ้า เพราะมันไม่เข้าใจว่าหญ้านั้นคืออาหารของมัน มันคิดว่ามันเอาแต่ใจมันไซ้ใหม่ มันจะทำความพอใจมัน หญ้ามันก็ไม่กิน แล้วมันก็คิดดั้น มันไม่ยอมทุกอย่างเลย

นี่ก็เหมือนกัน ให้กำหนดพุทโธ พุทโธ ให้มันกำหนดได้ พอมันกำหนดได้ พอมันเคลื่อนไหวไปได้เห็นใหม่ วัว วัวนี้พอมันได้กินหญ้า เออ หญ้านี้ก็ป็นอาหารเนาะ หญ้านี้ก็อร่อยดีเนาะ กินแล้วเป็นประโยชน์กับท้องมันเนาะ พอมันจับเคลื่อนไหวไปได้เห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรากำหนดพุทโธ พุทโธ กำหนดจับเคลื่อนไหวไปเรื่อยๆ จับเคลื่อนไหวไปเรื่อยๆ มันเป็น ข้อเท็จจริงมันเป็นไปได้ แต่ที่มันเป็นนี้ ที่มันขัดแย้งในหัวใจของเราที่มันทำกันไม่ได้นี้ เพราะกิเลสของเรา กิเลสนี้มันร้ายนัก มันสร้างภาพได้หมดเลย มันจะทำให้เราล้มลุกคลุกคลานก็ได้ มันจะสร้างภาพว่าจิตนี้ว่างก็ได้ กำหนดพุทโธ พุทโธไปนะ มันจะบอกปล่อยวางหมดเลย โลง ว่างหมดเลยนะ มันเอาผลของธรรมนี้มาหลอกเรา

ก็ได้ เพราะธรรมชาติพระพุทธรูปที่เราเห็นแล้ว คือการปล่อยวางคือความว่าง มันจะสร้างความว่างให้เราเลย

ถ้ามันเป็นความจริงนะ เป็นความจริงนี้ มันเหมือนเราไปอยู่ในที่ร้อน เราจะร้อนมาก เราไปอยู่ที่เย็น เราจะเย็นมาก จิตถ้ามันสงบนะ มันได้สัมผัสรสของมันนะ มันไม่เป็นอย่างที่ว่างๆๆ โดยที่เราไม่เคยสัมผัสร้อนสัมผัสเย็น แต่เราว่าร้อนว่าเย็น เพราะคำว่าร้อนว่าเย็นนี้ สังคมเขารับรู้กัน

เรารู้ว่าอากาศร้อนอากาศเย็นเป็น แต่ใจมันไม่ได้สัมผัสความร้อนความเย็น แต่พอจิตพุทโธ พุทโธไปนี่ ไปตามความเป็นจริงนะ จิตนี้มันออกไปตากแดด เวลามันพุทโธไม่ได้ มันต่างๆ มันอึดอัดขัดข้องนี่ ร้อนมาก เวลามันพุทโธ พุทโธ พุทโธ จิตมันสงบเข้ามา มันได้สัมผัสความเย็นนะ โอ้โฮ.. โอ้โฮ.. เห็นไหม

ร้อน มันก็โดนความร้อนบีบคั้นมัน จิตนี้มันรับรู้ว่าร้อน เวลามันเย็นมันสงบขึ้นมา มันก็รับรู้ของมันว่ามันสงบ มันเย็นของมัน ไม่ต้องให้คนบอกว่า อู้อู...มันจะว่างอย่างนั้น มันจะเย็นอย่างนั้น ไม่ต้องให้เขาพูด มันรู้ของมันเอง ถ้ารู้ของมันเองขึ้นมา แต่ที่นี่แหม..จิตมันได้ฝึกหัดแล้ว

เวลามันสัมผัสว่าร้อน มันก็รู้ว่าร้อนใจใหม่ โอ้โฮ..อย่างนี้ร้อนมากเลย ร้อนเพราะอะไรล่ะ ร้อนเพราะสติเราไม่ดี ร้อนเพราะเราไม่สำรวจจิตใจของเรา ร้อนเพราะเราไม่สำรวจอินทรีย์ ร้อนเพราะเราไปกระทบสิ่งใดมา แล้วมันขัดข้องเห็นใหม่ เป็นเหตุให้มันร้อน พอร้อนเสร็จปีนี้ เรากำหนดพุทโธๆ ก็ไม่เห็นลงเลย

เย็น เย็นเพราะเหตุใด อ้อ เย็นเพราะว่าถ้าจิตมันเริ่มเป็นปกติ จิตนี้มันไม่มีอะไรขัดแย้ง ถ้าเรากำหนดพุทโธ ตั้งสติให้ดีเห็นใหม่ นี่มันเหมือนกับตะกอนในน้ำนี่มันเริ่มสงบตัวลงเห็นใหม่ มันก็มีความเย็นมีความนี้ มันสัมผัสจับต้อง มันเป็นปัจจัยตั้งนะ มันเป็นสันติภูมิจิตที่จับต้องได้ รู้สึกได้เลย สันติภูมิจิต รู้จำเพาะตนเลย มันรู้จริงๆ ขึ้นมาเลย นี่ภาคปฏิบัติมันเป็นอย่างนี้ ถ้ามันรู้ขึ้นมาอย่างนี้

ฉะนั้นสิ่งที่มันเกิดขึ้นมา ที่มันขัดแย้งกับเรา ว่าทำไมมันเป็นอย่างนั้น ความขัดแย้ง เราจะบอกว่ามันเป็นเรื่องธรรมดา เริ่มต้น เริ่มต้นนี้เด็ก เด็กเห็นใหม่ เด็กมันเล่น

ของมันด้วยความพอใจของมัน บอกให้เด็กนั่งเรียบร้อยนะ นั่งนิ่งๆ นะ แม่จะทำงานนะ มันฟังเราไหม ไม่มีทางเลย

จิตก็เหมือนกัน บอกว่าพุทโธมันดีนะ เราจะมาปฏิบัตินะ เหมือนเด็กเลย บอกให้ นั่งนิ่งๆ นะ มันจะนั่งให้เอ็งหรือ ไม่มีทางหรือ มันก็คืนเป็นธรรมดา มันคืนมันก็ แสดงออกด้วยการนี้ไง ลมหายใจไม่มีใจ โอ้โฮ..พุทโธไม่ออกใจ เนี่ย นี่คือใจมันคืนแล้ว แต่เรายังไม่เข้าใจใจ พวกเราเข้าใจว่า พอเราบอกว่าเราจะภาวนานะ โอ้โฮ..ก็เหมือนกับ ขวดน้ำนี่ เอาไปตั้งที่ไหนมันก็อยู่ที่นั่น มันไม่คืนใจขวดน้ำนี่ แต่ใจมันคืนใจ

พอยังบอกว่าภาวนาด้วยนะ กิเลสมันรู้ตัวเลยนะ โอ้โฮ..นี้จะเอาชนะมันนะ มันยัง จะสร้างอุปสรรคให้รามาหาศาลเลย ไม่มีทางเลยนะถ้าบอกว่าเราทำความดีแล้ว กิเลส บอกว่าเชิญครับให้ทำตามสะดวกนี้ ไม่มีทาง แล้วยังทำความดีนะ นี้อยู่ดีๆ นี่นั่งปกติที่บ้านนี่ โอ้โฮ..นั่งแล้วนั่งเอนะ สบายเอนะ

โธ ! ถ้าอย่างนี้ภาวนาสุดยอดเลย เข้าทางจงกรมนะ โอ้โฮ..มันคิดร้อยแปดเลย เวลาอยู่เฉยๆ นี่ มันไม่มีอะไรต่อต้านมันนะ มันนิ่งนะ จิตนี้มันเฉยปกติมันนะ เวลาเข้า ทางภาวนาสี เอาแล้วนะ พรุ่งนี้จะทำงานแล้วนะ เดี่ยวจะมีคเณินไปแล้วละ ภาวนานั่งนาน เกินไปก็ไม่ดีนะ ข้อต่อรองมาเยอะเยอะเลย แต่ถ้าไม่ได้ขยับนะ โอ้โฮ..ดีมากเลย

อะไรนี่คืออะไร นี่คืออะไร กิเลสเราทั้งนั้นเห็นไหม เราต้องไปโทษ โทษว่ากิเลส ของเรานี้มันโต้แย้ง มันขัดแย้ง แต่ถ้าเป็นธรรมนะมันไม่ขัดแย้งหรือ ถ้ากิเลสมันนะ หลวงตาพูดอย่างนี้ประจำ ฟังแล้วขำ ว่าถ้ากิเลสมันนอนหลับอยู่นะ เราทำอะไรก็ได้ พอ กิเลสตื่นขึ้นมาจะ เราล้มหมดเลย

เวลาเราปฏิบัติเห็นไหม กิเลสมันนอนหลับไป มันให้เราปฏิบัติหน่อยหนึ่ง โอ้โฮ..ขยันหมั่นเพียรเลย พอกิเลสมันตื่นขึ้นมาจะ เลิกเถอะ มันเหตุผลมันมาแล้ว เป็น อย่างนั้นเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนั้นนะ เราตายเลย เห็นไหมท่านบอกเลย กิเลสมันอนุญาต ให้เราปฏิบัติ เราถึงได้ปฏิบัตินะ ถ้ากิเลสไม่อนุญาตนะ ไม่ได้ปฏิบัติหรือ มันสอยเอา หายท้องเลย

ฉะนั้นเราเข้าใจอย่างนี้แล้ว สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมานี้ มันเป็นเรื่องของธรรมชาติ อันหนึ่ง กิเลสเป็นธรรมชาติอันหนึ่งที่มากับจิต จิตนี้เป็นธาตุรู้ เป็นธาตุรู้ ธาตุรู้เห็นไหม

มันจิตนี้มีอยู่ เพราะจิตตรงของมันถึงไปนิพพานได้ จิตนี้ ตัวจิตนี้ตัวธาตุรู้มันมีอยู่ ทีนี้ตัวธาตุรู้มันจะขับเคลื่อนไปได้อย่างไรถ้าไม่มีกิเลส

มีกิเลสไง โดยความไม่รู้ตัวของมัน กิเลสอย่างละเอียดคือความไม่รู้ตัวของมันนะ ด้วยความไม่รู้ตัวของมันนี่ พออธิษฐานเสื่อม มันก็เกิดตายเกิดตาย เกิดดับมา เกิดตายเกิดตายมานี้เป็นภพเป็นชาติขึ้นมา พอเป็นภพเป็นชาติขึ้นมา พอมันเริ่มหยาบขึ้นมาเห็นใหม่ พอเกิดตายเกิดตายแล้วนะ ก็อยากคืออยากชนะอยากคะคาน นี่มันก็อยากไปเรื่อยๆ เห็นใหม่ นี่กิเลสมันมีอยู่โดยธรรมชาติของมัน มันเป็นนามธรรมที่อยู่กับจิตนี้

ทีนี้ธรรมชาติของกิเลสมันมีอยู่แล้ว ถ้าไม่มีอยู่แล้วนะ มันจะขับเคลื่อนให้จิตนี้ ใจธาตุรู้นี้ สภาวะธาตุที่มีชีวิตนี้ ให้เวียนตายเวียนเกิดไปได้อย่างไร ทีนี้เวียนตายเวียนเกิดไปนี้ เรามีสติสัมปชัญญะ เราเกิดมาในพุทธศาสนา เราเกิดมาเป็นบัณฑิต คบบัณฑิต เราเจอหมู่คณะ เจอกระแสสังคมที่ชักนำให้เราไปในทางที่ดี เห็นใหม่

สภาพกรรม กรรมที่เกิดในประเทศอันสมควร ที่มันดึงเราไป เห็นใหม่ เราคบกับสิ่งนี้ มันก็ชักนำให้เราไปในสิ่งที่ดี สิ่งที่ดีก็สิ่งนี้ไง คิดแต่เรื่องดีๆ ทำแต่ความดี คนดีทำความดีง่าย ทำความช่วยยาก คนชั่ว ทำความชั่วง่าย ทำความดียาก เห็นใหม่ จิตมันเป็นอย่างนั้นโดยธรรมชาติ ถ้ามันฝึกร่างอย่างนั้น มันเป็นอย่างนั้นล่ะ

นี่กิเลสมันเป็นธรรมชาติอยู่แล้วนี่ นี่เราจะมาต่อสู้ เราจะมาขัดแย้ง เราจะมาขัดแย้งมันนี่ มันก็ต้องมีแสดงออกเป็นเรื่องธรรมดา ธรรมดาของมันนะ แต่ไม่ธรรมดาของเรา ทุกข์ฉิบหายเลย เจอที่ไรเจ็บทุกที แล้วกระทืบทุกที ธรรมดาของมัน ธรรมดาของกิเลสอย่างนั้น เพราะมันเป็นธรรมดาของมันอย่างนั้น แต่ไม่ธรรมดากับเรา

ทีนี้มันไม่ธรรมดากับเรา มันให้โทษกับเราไง พอให้โทษกับเรานี้เราจะสู้กับมันอย่างไร เราสู้กับมัน พระพุทธเจ้าก็สอนแล้ว พระพุทธเจ้าสอนว่าให้ตั้งสติ ให้ฝืนมัน ให้ฝืน พระพุทธเจ้าสอนให้ฝืนนะ การฝืน พระพุทธเจ้าจะบอกหมดเลย พระพุทธเจ้านี้โอ้โฮ ..มีเมตตามากนะ อย่าทำลายกัน อย่ากลั่นแกล้งกัน พูดคำเสียดสีคำส่อเสียดก็ไม่ใช่ทำให้ไม่ทำให้ทำหมดเลยนะ แต่พระพุทธเจ้าชมการฆ่าอันหนึ่ง เห็นใหม่ ฆ่าที่ประเสริฐคือการฆ่ากิเลสไง

กิเลสนี้มันเป็นนามธรรม กิเลสมันอยู่ในหัวใจเรา ถ้าเราชนะมัน ฆ่ามันนะ ต้อง ฆ่ามัน ถ้าไม่ฆ่ามันนะ ถ้ามันสลบนะ เวลาที่ทักทายนี่กิเลสมันโคจรธรรมะนี้กระทบ แล้วมันสลบ ถ้ามันฟื้นขึ้นมาจะ คนนี้โคจร เหมือนการต่อสู้กัน ถ้าเราโคจรเข้าศึกทำร้ายให้ สลบนะ เราจะผูกใจเจ็บมาก กิเลส ถ้ามันโคจรธรรมะนี้จะทำให้มันสงบตัว หรือทำให้มัน ยุบยอบลงนะ เวลามันฟื้นขึ้นมาจะ มันจะเล่นเราแรงเป็นสองเท่าสามเท่า

สังเกตได้ เวลาคนที่นั่งสมาธินี้ พอจิตสงบขึ้นมาเนี่ย เคยนั่งสงบแล้วดีมากเลย แล้ว คราวหน้านั่งต่อไปนะ อู้ฮู...มันจะรุนแรงมากเลย มันจะขัดแย้งมาก มันจะต่อต้านมาก เวลาวิปัสสนาก็เหมือนกัน เวลาวิปัสสนาไป พอมันปล่อยหนหนึ่งนะ แล้วจะเอาอีกนะ บางทีก็ได้บางทีก็ไม่ได้ ต้องต่อสู้มันไปเรื่อยๆ นะ

พอบางทีนี้พิจารณาไปมันปล่อยนะ คิดว่าจะโอ้โฮ..ปล่อยแล้วมันคงง่ายนะ พิจารณาคราวใหม่ พิจารณาเข้าไปนะ ไม่ได้เรื่องเลย ไม่ได้เรื่องด้วย แล้วมันทำให้เรา ลังเลด้วย ให้เราลังเล ถ้าเราสู้มันอีก สู้มันอีกนะ มันต้องมีความชำนาญของมัน

เราบอกว่า ถ้ากิเลสโคจรธรรมะนี้เข้าไปทำลายมัน เข้าไปกระทบกระเทือนมันนะ เวลามันสลบไปแล้วมันฟื้นมานะ มันทำเราหนักกว่าเก่าอีกเลย นี่ถ้าคนเข้าใจอย่างนี้ คน เห็นอย่างนี้ เห็นไหมครูบาอาจารย์ถึงบอกว่าไม่ให้คลุกคลีกัน เพราะการคลุกคลีกัน การ ค่อยกัน การเรื่องกัน การเล่นกันนี้ นั่นแหละเป็นทางล่อ ล่อให้กิเลสออกมาเลยนั่นละ

อ้าว..ที่แรกก็คุยเล่นกันซะใหม่ คุยกันเล่นกันเป็นเพื่อนกัน พอพูดไปพูดมานะ อีก คนมันกินใจนะ มันชักเจ็บแล้ว ชักเจ็บแล้ว เห็นไหม แล้วอีกคนไม่รู้ตัวนะ การคุยกันนี้ ไม่รู้ตัว ไม่รู้ตัวว่าเราคุยกัน เราเล่นกัน เราเป็นเพื่อนกันมาตลอด แต่ไม่รู้ว่ามีวันไหนพูด ออกไปแล้วมันไปกินใจเขา เราไม่รู้ตัว แล้วเอ็งไม่รู้ตัว แล้วเพื่อนหรือที่สนิทกัน หรือ โคนอะไรกินใจนี้จะเสียใจแล้ว เอ๊ะ..ก็เพื่อนเรา ก็รักกัน ก็เราก็อีกเขา เอ๊ะ..เขาทำไมไม่ คิดถึงเราเลยนี้ อู้ฮู..มันกระที่บเลยนะ กิเลสมันกระที่บเลย มันอ้างเหตุอ้างผลมากระที่บ เลย

ฉะนั้นถึงบอกว่าไม่ให้คลุกคลี ไม่ให้ทำอะไรกัน ให้อยู่เห็นไหมเราเข้าใจกัน เรา เข้าใจในข้อวัตรกัน นี่เพื่อไม่ให้มันเป็นทางออกของมัน ครูบาอาจารย์ท่านบอกอย่างนี้ละ สัปปายะ ๔ อาจารย์เป็นสัปปายะ หมู่คณะเป็นสัปปายะ อาหารเป็นสัปปายะ นี่สถานที่ เป็นสัปปายะ สัปปายะ ๔ ที่ควรแก่การภาวนา

นี่ถ้าหมู่คณะเป็นสัปายะเห็นใหม่ ทุกคนเห็นอกเห็นใจกัน แล้วนักปฏิบัติจะเห็นใจกันนะ เห็นใจกันเพราะอะไร เพราะเราก็ปรารถนาอย่างนั้น เราก็อยากได้อย่างนั้น แล้วทุกคนที่ปรารถนาอยากได้อย่างนั้นนี้ มันก็เกรงใจกัน มันก็ไม่กระทบกระเทือนกัน

แต่ถ้าคนเราไม่ได้ปฏิบัติไม่ได้อะไรกันนี้ มันคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยเล็กน้อยนะ โอ๊ย..หนวกหูมาก มันสะเทือนมาก มันสะเทือนนะ คุณเวลาลมพัดขึ้นมาเนะ ไปไม้ไผ่หวีนี้ ทำไมเราไม่โกรธมันล่ะ เพราะมันไม่มีชีวิตใจ แต่พอเวลาคนคุยกันนี้ ทำไมไปโกรธเขาล่ะ อ้าว..เสียงลมพัดนะแรงกว่า โอ้อโฮ..ลมพัดนี้ ชู ! ชู ! เลยนะ เจย ไม่มีความไม่พอใจเลย แต่เสียงคนมาคุยข้างๆ นี้ ไม่พอใจทันทีเลย

จิตวิญญาณนี้ ระหว่างกระทบ ระหว่างตรงข้าม นี้เราจะบอกว่าถ้าเป็นสัปายะสิ่งที่ทำ แล้วที่พูดนี้จะบอกว่ามันเป็นเรื่องธรรมดาของกิเลสนะ กิเลสมันเป็นอย่างนั้นล่ะ ทีนี้พอเราไม่เข้าใจมันไป พอเราไม่เข้าใจเรื่องกิเลสใหม่ ไม่มีใครเข้าใจหรอก ถ้าเข้าใจนี้มันจะครอบงำเราได้อย่างไร

กิเลสมันชนะเราตลอดเวลา แต่เราอาศัยธรรมะพระพุทธเจ้าสิ ธรรมะพระพุทธเจ้านะ เวลาธรรมะพระพุทธเจ้าสอนนี้ เพราะธรรมะพระพุทธเจ้ารู้จักมันใจ รู้จักกิเลส รู้จักปุของมันเลย

จากปุเห็นใหม่ จากพ่อ จากลูกจากหลาน เพราะมันมีโศดาบัน สกิทาคา อนาคานี้ ปุกิเลสคืออวิชาคือมาร พญามารเลย พญามารนี้มันล่ออย่างไร มันทำอย่างไร ให้พระพุทธเจ้าอยู่ในอำนาจมา แล้วพระพุทธเจ้าชนะมันมา แล้วถึงจะมาสอนพวกเรา พวกเรานี้ปุอย่าตายครบนเลย หลานมันออกมา ยังไม่ทำอะไรเลยนะ เราก็กลิ้งแล้ว ยังไม่เจอปุมัน ไม่เจอพ่อมันนะ ถ้าไปเจอพ่อมันนี้หัวทิ่มบ่อเลย

ทีนี้ถ้าเราจะต่อสู้เห็นใหม่ ถ้าเราเข้าใจอย่างนั้นแล้ว แล้วพูดอย่างนี้ปั๊บนี้ ทุกคนจะอู้ฮู..แล้วอย่างนี้กิเลสจะสู้อย่างไรล่ะ อู้ฮู..อย่างนี้ที่ไม่มีทางเลยสิ แล้วอย่างนี้สู้ไม้ไผ่เลยไม่ใช่ มันก็เริ่มต้นจากการสำนึกตนก่อน สำนึกตนคือเริ่มต้นจากการปฏิบัติก่อน ถ้าเราไม่สำนึกตนเลยนี้ เริ่มต้นกันที่ไหน สำนึกคือจิตเรา ถ้าจิตมีความสำนึกปั๊บ มันก็จะเข้ามาควบคุมเราแล้ว จะมาดูแลเราแล้ว ถ้ามันควบคุมดูแลเราเนะ มันจะสู้ มันมีทางต่อสู้ ถ้ามีทางต่อสู้ปั๊บนี้ สู้กับมันไปเรื่อยๆ แล้วมันสงบตัวด้วย พอสงบมันก็เหมือนมันเปิดนี้ เหมือนกีฬาเลย นักกีฬาเนะเวลาเริ่มแข่งขันเห็นใหม่ ทุกคนมีโอกาสได้แข่งขัน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาที่จิตสงบปัจุบันนี้ นั่นคือเวลาแข่งขัน คือกิเลสมันได้สงบตัวลง มันเปิดสนามให้เราแล้ว แต่ถ้าจิตยังไม่สงบนะ เราหาสนามไม่เจอ เราไม่มีโอกาสได้แข่งขัน เราเป็นฝ่ายนั่งอยู่ริมสนาม แล้วกิเลสมันเป็นผู้เล่น แล้วมันกระที่บเรากะที่บเรา อย่างเดียวเลย แต่ถ้าเราทำจิตสงบนะ เราขอเข้าสนาม นี่ใจเป็นสากลใจ

ถ้าจิตสงบปัจุบันนี้ กิเลสมันสงบตัวลง จิตมันเปิดสนาม ให้จิตได้ออกแสดงตัว ถ้าจิตแสดงตัว เวลาวิปัสสนาไป มันจะแสดงตัวของมันออกไป ถ้าแสดงตัวออกไปนะ เหมือนกับเราได้สิทธิ ได้เข้าสนามแข่งขันกับกิเลส แล้วแข่งขันกับกิเลสนะ เวลาสนามซ่อมเห็นไหม เวลาสนามซ่อม เราซ่อมมวนี่เราซ่อมขนาดไหน แต่เราขึ้นชก เวลาคู่ชก เรามันต่อยเราเจ็บๆ นะ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราลงสนามแล้ว เวลาเราต่อสู้กับกิเลส ไม่ใช่ว่าขึ้นไปแล้วนะ มันจะสะควกสบายนะ มันยังต้องแข่งขัน ต้องต่อสู้อีก ถ้าจิตมันต่อสู้ได้นะ นี่เริ่มต้นในการต่อสู้ ถ้าจิตมันต่อสู้ นี่จิตมันออกต่อสู้กับกิเลส มันวิปัสสนาไป มันจะเห็นเนื้องาน ถ้าเห็นเนื้องานมันก็เหมือนกับโรงงานนั่นแหละ ถ้าโรงงานผลิตแล้วมันมีผู้กระจายสินค้า นี่จิตสงบแล้วมีการวิปัสสนา มีการต่อสู้กันไป มันจะเป็นขั้นตอนต่อๆ ไปใจ เริ่มต้นจากพุทโชนี่

ตอนนี้มันก็มาถึงตรงนี้นะ มาถึงที่ว่า ถ้าพุทโชจริงๆ แล้วนี่ ถ้าพุทโชไม่ได้เลยนี่ บางคนนี่นะ อย่างมันเป็นจรตนิสัย กรรมฐาน ๔๐ ห้องใช้ใหม่ พุทธานุสติ ธรรมานุสติ สังฆานุสติ มรณานุสติ เทวตานุสติ เห็นไหม มรณานุสตินี่คิดถึงความตาย แต่เราสอนไปบ่อย แล้วมีโยมหลายคนมาพูดให้ฟังคำนี้ บอกว่าหลวงพ่อก่อนเวลาหลวงพ่อก่อนให้กำหนดความตายแล้วนี่ มันเฉาหมดเลยละ ขาอ่อนหมดเลย ทำอะไรไม่ได้เลย เห็นไหม

บางคนคิดถึงความตายแล้วก็ไม่ดี แต่บางคนคิดถึงความตายแล้วดีมาก บางคนคิดถึงพุทโชนี่ พุทโชแล้วไม่ได้ บางคนคิดถึงพุทโชได้เห็นไหม ถ้าพุทโชไม่ได้ให้ธรรมโสมังโสม เทวตา มรณานุสติเห็นไหม ถ้ามันไม่ได้จริงๆ แล้วนี่ ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอบรมสมาธิ ความคิดนี้

นี่กระบวนการการปฏิบัติทั้งหมด ทุกวิธีการนี้ผลของมันคือความสงบ ที่เราบอก วิปัสสนา วิปัสสนาสายตรงสายตรงไม่มีหอรอก มันต้องใช้ปัญญาหมด นี่ปัญญาอบรมสมาธิใจ ปัญญาอบรมสมาธิคือใช้ตรึกในชีวิตเรานี้ เกิดมาจากไหน ชีวิตนี้คืออะไร เกิดมา

ทำไม ก่อนเกิดมานี้ มันเป็นอย่างไรงถึงมาเกิดมาอย่างนี้ เกิดมาแล้วตายแล้วจะไปไหนนี้ ตรีก พอตริกไปนี่ปัญญามันจะไล่ตามไป ถ้ามันปล่อยวางนี่ก็คือสมาธิเหมือนกัน

มันมีสมาธิอบรมปัญญา ปัญญาอบรมสมาธิ แต่ถ้ามันเป็นปัญญาชนนี้ พุทฺโธ พุทฺโธ โธนี่ บางทีพุทฺโธนี่มันเป็นศรัทธาจริต พอสศรัทธาจริตมันพุทฺโธ พุทฺโธนี่ อะไรคือพุทฺโธ อะไรคือพุทฺโธ อะไรคือพุทฺโธ พุทฺโธทำไม เครียดมากเลยเห็นใหม่ บางทีมันทำแล้ว ไม่ได้เห็นใหม่ นี่พันธุกรรมทางจิตเหมือนกัน ถ้ามันตรงกับจริตนะ อาหาร สัตว์มันกิน อาหารอะไร สัตว์แต่ละชนิดมันกินอาหารไม่เหมือนกัน อาหารกุ้ง อาหารปลา อาหารเสื่อ อาหารต่างๆ เห็นใหม่ อาหารของสัตว์นี่มันกินไม่เหมือนกัน

จิตก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันจริตนิสัยนี้ ถ้าอาหารตรงกับมัน จริตนิสัยตรงกับมัน การปฏิบัติตรงกับมันนะ มันจะทำสมาธิได้ง่าย เพราะอาหารตรงกับจริต อาหารกินแล้วมันมีคุณค่า อาหารกินแล้วมันพอใจของมัน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราหาของเรา คำว่าหาของเรานะ แต่เริ่มต้นนี้พุทฺโธไปก่อน พุทฺโธนี่เพราะเรานี้ละ คนนะ เจ็บไข้ได้ป่วยจะผ่าตัดนี้ เขาต้องฟื้นฟูร่างกายนะ เราผ่าตัดสิ่งไหนต้องทำความสะอาดพื้นที่นั้น นี่ก็เหมือนกัน จิต เริ่มต้นนี้มันจะรักษาตัวมันเองเห็นใหม่ มันฟื้นฟูร่างกายก่อน พุทฺโธก่อน พุทฺโธก่อนเลย ได้ไม่ได้ ถ้าไม่ได้ขึ้นมาทำเต็มที่แล้ว เคี้ยวค่อยเปลี่ยนกันทีหลัง เรามาเปลี่ยนทีหลังเป็นปัญญาอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา

อันนั้นอีกกรณีหนึ่งนะ แต่เริ่มต้นนี้พุทฺโธไปก่อน พุทฺโธนี่ทำงานบนดิน พื้นที่นี้ เราทำงานบนพื้นที่นี้ พุทฺโธ พุทฺโธนี่ แต่เวลาปัญญาอบรมสมาธิ มันทำงานบนอากาศ เราต้องตั้งนั่งร้านขึ้นไป เราต้องมีเครนขึ้นไป ทำงานบนอากาศ เพราะมันเป็นนามธรรมไง พุทฺโธ พุทฺโธนี่เป็นนามธรรมเหมือนกัน แต่ ! แต่มันกำหนดโดยจิตของเรา

นี่ถ้าพุทฺโธนะ ถึงบอกว่าเวลาภาวนานี้เอาพุทฺโธก่อนเลย แล้วพอพุทฺโธไปนี่ สิ่งที่เกิดขึ้นมา สิ่งที่มีเสียงต่างๆ ที่มันเกิดขึ้นมา ที่จิตบอกจิตบอกนี่ ใจ้จิตบอกนี่นะ มันเป็นเรื่อง มันเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเป็นสำคัญสำคัญอย่างนี้มันเกิดจากจิตของเราเอง ถ้าเกิดจากจิตของเราเองนี่ บางทีมันก็ถูกก็ได้ผิดก็ได้ เหมือนฝันนี้ ทุกคนฝันนี้ ฝันมันคืออะไร ฝันคือความคิดนะ ความคิดขณะหลับ ฝันคือสังขาร ฝันคือฝันสุก

หลวงตาบอกฝันดีฝันสุข ฝันดีเห็นใหม่ ฝันดี ๆ นี้ ตอนนี้นั่งคิดนี้ฝันดี ๆ เลย พอนอนหลับนะ นี่ฝันนั้นละมันเป็นสังขาร สังขารปรุงในจิต สังขารปรุงในจิตมันก็เป็น ฝันอันหนึ่ง ฉะนั้นเวลาเราอยู่ปกตินี้ เราคิดขึ้นมาฝันดี พอฝันดีขึ้นมา มันเป็น ความคิดอันหนึ่ง เป็นความรู้สึกอันหนึ่ง ความรู้สึกนี้มันเป็นความรู้สึกของเรา มันเป็น ความเห็นของเรา แต่ถ้าเราพุทโธ พุทโธ พุทโธนี้มันเป็นสากลนะ

พระอาทิตย์ขึ้นในโลกนี้ ประเทศไหนก็แล้วแต่ ใช้แสงแดดจากดวงอาทิตย์ดวง เดียวกัน จิตของคนทุกคน ถ้ามันสงบแล้วมันกลับไปสู่จิต ถ้ากลับไปสู่จิตนี้ นั่นคือจิต เดิมแท้ จิตเดิมแท้ ชาติรู้ของทุกคนเหมือนกันหมด เหมือนดวงอาทิตย์ดวงนั้น ดวง อาทิตย์ดวงหนึ่งส่องมาจากโลก เห็นใหม่ ที่ประเทศใน โลกนี้ใช้แสงสว่างจากดวงอาทิตย์ ดวงเดียวกัน

จิตของคน ถ้าพูดถึงทุกคนถ้าเข้าไปสู่ความสงบแล้วนี้ มันก็เหมือนดวงอาทิตย์ ดวงนั้น คือพลังงานอันเดียวกัน คือจิต สมมติเป็นสากลใจ ถ้าสมมติเป็นสากลนี้ มันจะทำให้เห็นใหม่ พลังงานที่เกิดจากดวงอาทิตย์นั้นจะได้ประโยชน์ใช้ใหม่

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันสงบจริง มันจะได้ประโยชน์จากพลังงานที่เป็นความจริง แต่ถ้าเป็นความรู้สึก เห็นใหม่ เรารับแสงอาทิตย์มาเห็นใหม่ เราใช้แสงโซล่าเซลล์นั้น เก็บพลังงานไว้ในแบตเตอรี่ เราจะเอาไปใช้อะไรล่ะ แบตเตอรี่ พลังงานในไฟฟ้านั้นเราจะ ไปใช้สิ่งใด ความรู้สึกนึกคิดของเรา มันเหมือนพลังงานอันที่เราเก็บมา แล้วใช้ประโยชน์ อะไร กับพลังงานดวงอาทิตย์ ที่มาจากดวงอาทิตย์ ถ้ามันมีดวงอาทิตย์อยู่นี้ พลังงาน เรามี แสง โซล่าเซลล์ เราจะได้พลังงานนั้นตลอดเวลา

ถ้าเรากำหนดจิตให้มันสงบพุทโธ พุทโธ พุทโธ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ จนจิต มันสงบเข้าไปแล้วนี้ สิ่งที่ว่าจิตบอกจิตบอกนี่คนละเรื่องเลย จิตบอกมันเป็นพลังงาน ส่วนตัว พลังงานที่มันเกิดจากจรตนิสัย แต่มันต้องใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ไม่มีพลังงาน แสงอาทิตย์ จิตบอกเกิดไม่ได้ จิตบอก จิตบอกหมายถึงพลังงานตัวนั้น พลังงานจากดวง อาทิตย์ใช้ใหม่ แล้วเราเก็บพลังงานนั้นมาใช้ใหม่ พลังงานนั้นเราไปใช้กับเครื่อง โรงงาน อุตสาหกรรมต่างๆ มันก็เป็นผลประโยชน์กับเราขึ้นมา

จิตบอก เกิดจากพลังงานนั้น เราไปใช้ผลประโยชน์ไง แต่ถ้ามันกลับไปสู่จิต กลับ ไปสู่สมาธิ กลับไปสู่ดวงอาทิตย์ดวงนั้น ดวงอาทิตย์ดวงนั้นเป็นสากล คือสัมมาสมาธิ

สัมมาสมาธินะ จิตเดิมแท้ที่ส่องใส ดวงอาทิตย์ส่องใสใหม่ ดวงอาทิตย์ส่องใสใหม่ ดวงอาทิตย์มีพลังงานใหม่ ใครเข้าไปใกล้ดวงอาทิตย์หลอมละลายหมดเลยนะ เข้าไปใกล้ ที่มีพลังงานนี้

สัมมาสมาธินี้ จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตส่องใสนี้เกิดตาย จิตส่องใสมันยังเวียนตาย เวียนเกิดเห็นใหม่ เนี่ยแล้วนี่เรากำหนดพุทโธ พุทโธจนเข้าไปถึงพลังงาน จิตส่องใส จิตส่องใสคือจิตที่จิต คือจิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้ อวิชชาเกิดจากอะไร ! อวิชชาเกิดจากอะไร ! อวิชชาเกิดจากจิตเดิมแท้ไง เกิดจากจิตเดิมแท้

นี่สัมมาสมาธิ นี่จิตหนึ่ง เอโก ชัมโม นี่ธรรมอันเอก อันนี้จิตหนึ่ง จิตที่เป็นสัมมาสมาธิ กำหนดพุทโธ พุทโธจนเข้าไปถึงจิตดวงนี้ ฉะนั้นสิ่งที่จิตบอกสิ่งต่างๆ นี่มันเป็นพลังงานที่เราเก็บมาจาก มันเกิดมาจากจิตใจ จิตบอก คำว่าจิตบอกเห็นใหม่มันก็มาจากจิต แต่ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ จิตเป็นตัวมันเอง จิตเป็นพลังงานของมันเอง มันจะบอกสิ่งใดขึ้นมา เดี่ยวเรามีสติสัมปชัญญะ มันจะเป็นประโยชน์กับเรา นี่จิตที่เป็นกลาง จิตเป็นสัมมาสมาธิ

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเกิดสมาธิแล้วมันจะเกิดปัญญาขึ้นไปข้างหน้า เราถึงต้องตั้งใจทำ เพียงแต่ถ้าเราทำอย่างนี้มันจะเข้ามาในหลักของพุทธศาสนา พุทธศาสตร์ ไม่ใช่ไสยศาสตร์ ตอนนีัพุทธศาสตร์ที่มันมีปัญหาอยู่นี้ เพราะมันเหมือนกับไสยศาสตร์ แล้วแต่ใครจะมีความเห็นอย่างไร ก็ว่ากันไปตามความเห็นนั้น

แต่ถ้าพูดถึงเป็นธรรมนะ เป็นธรรมนี้เห็นใหม่ คุณมันเป็นอริยสัจ มันเป็นมงคลชีวิต ธรรมสากัจฉา เอตัมมังคลมุตตมมัง ถ้าเป็นธรรมแท้ๆ ถ้าเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นอริยสัจ เป็นสัจธรรมนี้ มันพูดที่ไหนก็ได้ ! มันพูดที่ไหนก็ได้ มันพูดเป็นสัจธรรมนี้ มันเป็นสัจธรรม ! มันเป็นความจริง ! พูดที่ไหน เวลาไหน ได้ทั้งนั้นล่ะ

มันเสียดายอย่างเดียวเท่านั้นล่ะ คนมันรู้น้อยไป พอคนมันรู้น้อย พอพูดที่ไหนนี่ คนพูดนั้นพูดความจริงนะ แต่ไอ้คนฟังนี่ฟังไม่รู้เรื่องนะสิ เพราะมันธรรมเหนือโลก ยิ่งฟังยิ่งงงนะ นี่พูดทุกวันเห็นใหม่ พูดทุกวัน ถ้าคนฟังบ่อยมีหลักนะ อ้อ..พูดทุกวัน ของเก่าๆ ทั้งนั้นล่ะ แต่ถ้าเป็นคนเก่าๆ นี่นะ มันไม่กระเทือนใจนะ มันไม่สะอึกหรือ

แต่ขณะที่เก่าๆ นะถ้ามันสะท้อนใจนะ มันก็เหมือนพลังงานที่เก็บอยู่ในแบตเตอรี่ กับ พลังงานดวงอาทิตย์ไง พลังงานดวงอาทิตย์คือหัวใจ แล้วถ้ามันทิ่มเข้าไปที่ดวงอาทิตย์นั่นเลย ทิ่มเข้าไปที่หัวใจนั่นเลย หัวใจเปิดบานขึ้นมาเลยนะ โอ้โฮ.. ทำไมวันนี้ แหม..ธรรมะ มันลึกซึ้งนักล่ะ ลึกซึ้งเพราะผู้รับมันรับได้ดีไง ลึกซึ้งเพราะผู้รับมันรับเข้าถึงจิตถึงใจ

ถ้ามันเข้าถึงจิตถึงใจนี้ มันสะท้อนหัวใจมาก ถ้ามันเข้าไม่ถึงจิตถึงใจเห็นไหม นี่ สัญญาเก่าๆ ฟังแล้วฟังเล่า ธรรมะเป็นของดั้งเดิม อาจารย์สิงห์ทองพูดบ่อย เวลาท่านจะเทศน์นะท่านบอกพูดเก่าๆ พูดของเก่า ของนี้ดั้งเดิม พระพุทธเจ้าตรัสรู้มาแล้ว ๔ พระองค์ เห็นไหม องค์สมณโคดมองค์ที่ ๔ นี่พระศรีอริยเมตไตรย องค์ที่ ๕ ภัทรกับอนาคตวงศ์ยังมีอีก ๕ องค์ ยังมีไปเรื่อยๆ ของเก่าๆ นี่แหละ แต่เวลาใครทำขึ้นมาเป็นสันติภูมิจาก เป็นของใหม่ สดๆ ร้อนๆ อากาโก ไม่มีกาลไม่มีเวลาไป

มันจะสดๆ ร้อนๆ กับเรานะ เกิดจากเรา นี่เกิดจากความตั้งใจจริง ถ้าเราตั้งใจของเรา เราทำของเรานะ พุทโชนี่แหละ พุทโธไปก่อน แล้วนี่สิ่งที่มันขัดแย้ง ขัดแย้งก็คือกิเลสตัณหาของเรา ถ้ามีกิเลสตัณหาของเรา เราก็สู้มัน ต้องสู้ สู้กับมันแล้วทำให้มันดีขึ้นไป ถ้ามันไม่ดีขึ้นไปนะ มันมีปัญหาขึ้นมา เราเกิดมาพบพุทธศาสนา เกิดมาพบชีวิตเรานี้ ชีวิตเราทั้งนั้นล่ะ

สุดท้ายแล้วมันก็ต้องพลัดพรากกันไป แต่พลัดพรากไปในทางที่ดีชั่วขณะไหน ในปัจจุบันนี้มีโอกาสก็ทำ มีโอกาส แล้วอย่างนี้มีโอกาสด้วย แล้วปฏิบัติแล้วมันมีความสุขไป ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ สุขควรเอามาเป็นสมบัติของเรา

อันนี้พูดถึงพุทโธที่มันขัดแย้ง ต้องสู้แล้วแก้ไขไปตามกาลเวลาเนาะ จบเนาะ เอวัง